

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Opštine Šamac
za period 01.01-31.12.2022. godine**

Broj: RV067-23

Banja Luka, 17.10.2023. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	4
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	8
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	9
	1. Uvod	9
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	9
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	10
	4. Nabavke.....	12
	5. Priprema i donošenje budžeta	12
	6. Finansijski izvještaji	13
	6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta.....	13
	6.1.1. Prihodi i primici.....	14
	6.1.2. Rashodi i izdaci.....	15
	6.1.3. Budžetski suficit/deficit.....	18
	6.1.4. Neto finansiranje.....	18
	6.1.5. Razlika u finansiranju	18
	6.1.6. Izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima	18
	6.2. Bilans uspjeha	19
	6.2.1. Prihodi.....	19
	6.2.2. Finansijski rezultat.....	19
	6.3. Bilans stanja.....	20
	6.3.1. Aktiva.....	20
	6.3.2. Pasiva.....	22
	6.3.3. Vanbilansna evidencija.....	23
	6.4. Bilans novčanih tokova	24
	6.5. Vremenska neograničenost poslovanja.....	24
	6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	24
	6.7. Napomene uz finansijske izvještaje	24

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine Šamac koji obuhvataju: Konsolidovani bilans stanja na dan 31.12.2022. godine, Konsolidovani bilans uspjeha, Konsolidovani izvještaj o promjenama neto imovine, Konsolidovani bilans novčanih tokova, Konsolidovani periodični izvještaj o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01 i Konsolidovani periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima, za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena uz finansijske izvještaje i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, konsolidovani finansijski izvještaji Opštine Šamac istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2022. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200-2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu „Odgovornost revizora“. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 - Etički kodeks, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora i izvršenju budžeta.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2.1. ovog Izvještaja:

Opština Šamac je u okviru grantova iskazala iznos od 373.689 KM po osnovu dodjele sredstava granta Sportskom savezu Opštine Šamac za obavljanje redovnih aktivnosti i sufinansiranje sportskih klubova koje su evidentirane u glavnoj knjizi trezora bez vjerodostojne knjigovodstvene isprave o nastalom poslovnom događaju, što nije u skladu sa članom 4. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Rashodi za režijski materijal su precijenjeni u najmanjem iznosu od 6.923 KM, kao i rashodi za tekuće održavanje 4.574 KM i doznake građanima koje se isplaćuju iz budžeta Opštine u iznosu od 102.798 KM, a potcijenjeni su ostali neklasifikovani rashodi u iznosu od 6.923 KM, tekući grantovi 4.574 KM i subvencije u iznosu od 102.798 KM, jer navedeni rashodi nisu klasifikovani u skladu sa članom 92. stav (10), 94. stav (1. i 5.) i članom 95. stav (1. i 3.) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.3.1.1. ovog Izvještaja:

Kratkoročna potraživanja su precijenjena u najmanjem iznosu od 33.673 KM, kao i kratkoročna finansijska imovina iz transakcija za drugim jedinicama vlasti u iznosu od 105.386 KM i finansijski rezultat ranijih godina u iznosu od 33.673 KM, a potcijenjeni su rashodi od usklađivanja vrijednosti finansijske imovine u iznosu od 105.386 KM, jer nije vršena korekcija finansijske imovine koja nije naplaćena po isteku roka od 12 mjeseci u

skladu sa članom 73. stav (1. i 2.) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.3.1.2. ovog Izvještaja:

Vrijednost nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u pripremi precijenjena je za 4.840.904 KM, a za istu vrijednost su potcijenjene zgrade i objekti, jer stambeni i poslovni objekti prilikom stavljanja u upotrebu nisu priznati u skladu sa članom 26. i 42. stav (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.3.2.1. ovog Izvještaja:

Obaveze iz poslovanja precijenjene su u najmanjem iznosu od 53.494 KM, a potcijenjene su obaveze za subvencije u iznosu od 50.674 KM i obaveze za doznake u iznosu od 2.820 KM, jer obaveze po osnovu prevoza učenika nisu evidentirane u skladu sa članom 81. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz konsolidovane finansijske izvještaje Opštine Šamac za godinu koja se završava na dan 31.12.2022. godine su objelodanjena pitanja vezana za nastavak poslovanja u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila najznačajnija u vršenju revizije konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine Šamac za godinu koja se završava na dan 31.12.2022. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije tih finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, nema drugih pitanja koja treba objaviti u ovom Izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Načelnik opštine je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 17.10.2023. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izveštaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine Šamac za 2022. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u konsolidovanim finansijskim izvještajima Opštine Šamac za 2022. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Opština Šamac je u toku 2022. godine angažovala izvršioce po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima za obavljanje poslova koji su sistematizovani i predstavljaju poslove za koje se zaključuje ugovor o radu, što nije u skladu sa članom 204. stav (1) Zakona o radu.

Pravilnikom o platama i naknadama zaposlenih u Javnoj ustanovi Centar za socijalni rad Šamac utvrđeni koeficijenti za obračun plata nisu usklađeni sa koeficijentima propisanim članom 19. stav (2) tačka 3. i 4. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti socijalne zaštite Republike Srpske.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. ovog Izvještaja:

Dodjela ugovora u postupku nabavke goriva izvršena je na osnovu ponude koja nije prihvatljiva jer je vrijednost iste veća od procijenjene vrijednosti nabavke i maksimalno dozvoljene vrijednosti za vrstu postupka javne nabavke koji je proveden, što nije u skladu sa članom 69. stav (2) tačka d) i e) i članom 87. stav (2) Zakona o javnim nabavkama.

Izvršene nabavke robe i usluga u najmanjem iznosu od 33.281 KM nisu predviđene planom nabavki i nisu donesene posebne odluke o pokretanju postupaka nabavki, što nije u skladu sa članom 17. stav (1. i 3.) Zakona o javnim nabavkama. Za navedene nabavke, kao i nabavke usluga za koje su zaključeni ugovori o djelu, a odnose se na nabavke stručnih usluga, usluga održavanja i organizacije manifestacija nisu provedeni postupci nabavki, što nije u skladu sa članom 6. istog zakona.

Nabavke radnih odijela i potrošne opreme (14.672 KM), usluga izrade projektne dokumentacije (12.000 KM), kao i usluga štampanja (12.956 KM) sprovedene su putem više postupaka direktnog sporazuma čime je izvršeno dijeljenje predmeta nabavke, što nije u skladu sa članom 15. stav (7) i članom 87. stav (3) Zakona o javnim nabavkama.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2.1. ovog Izvještaja:

Dio korisnika sredstava granta nije podnio izvještaj o namjenskom utrošku dodijeljenih sredstava, što nije u skladu sa članom 11. Odluke o izvršenju budžeta Opštine Šamac za 2022. godinu.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, načelnik je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Opštine Šamac obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Opštine Šamac.

Banja Luka, 17.10.2023. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- 1) vrši usaglašavanje pomoćne knjige nefinansijske imovine sa glavnom knjigom neposredno prije popisa imovine i obaveza, shodno članu 17. stav (3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,
- 2) evidentiranje transakcija dodjele sredstava granta vrši na osnovu vjerodostojne knjigovodstvene isprave, kao i da se knjigovodstvene isprave i druga dokumentacija u vezi sa nastalim poslovnim događajem dostavljaju knjigovodstvu najkasnije u roku od tri dana od dana nastanka poslovne promjene, u skladu sa članom 4. i članom 5. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 3) klasifikacija ostalih neklasifikovanih rashoda, subvencija i grantova vrši u skladu sa članom 92. stav (10), 94. stav (1. i 5.) i članom 95. stav (1. i 3.) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 4) korekcija kratkoročne finansijske imovine koja nije naplaćena po isteku roka od 12 mjeseci vrši u skladu sa članom 73. stav (1. i 2.) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 5) priznavanje i vrednovanje nefinansijske imovine u upotrebi vrši u skladu sa članom 26. i članom 42. stav (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 6) klasifikacija obaveza za subvencije i doznake vrši u skladu sa članom 81. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 7) vrši korekcija pozicija vanbilansne aktive i pasive po osnovu nastalih poslovnih događaja, shodno članu 92. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 8) u Napomenama uz konsolidovane finansijske izvještaje objelodanjuju sve dodatne informacije shodno članu 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS JS 16 - Investiciona imovina.

Preporučuje se načelniku Opštine i direktoru Javne predškolske ustanove „Radost“, Javne ustanove Centar za socijalni rad i Narodna biblioteka da obezbijedi da se:

- 9) postupci i procedure provođenja popisa, usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem i izvještavanje vrši u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- 1) angažovanje izvršilaca po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima vrši za poslove koji ne predstavljaju poslove za koje se zaključuje ugovor o radu shodno članu 204. stav (1) Zakona o radu,
- 2) pokretanje i izbor postupaka nabavki, kao i dodjela ugovora vrši u skladu sa članom 6., 15. stav (7), 17. stav (1. i 3.), 69. stav (2) tačka d) i e) i članom 87. stav (2. i 3.) Zakona o javnim nabavkama,
- 3) podnose izvještaji o namjenskom utrošku dodijeljenih sredstava granta u skladu sa Odlukom o izvršenju budžeta Opštine Šamac za konkretnu godinu.

Preporučuje se direktoru Javne ustanove Centar za socijalni rad da obezbijedi da se:

- 4) Pravilnik o platama i naknadama zaposlenih, u dijelu koeficijenata za obračun plata uskladi sa odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti socijalne zaštite Republike Srpske.

Preporučuje se direktoru Javne ustanove Narodna biblioteka da:

- 5) donosi godišnji plan nabavki shodno članu 17. Zakona o javnim nabavkama.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske;
- Odluka o izmjeni odluke o izvršenju budžeta Opštine Šamac za 2022. godinu i Odluka o usvajanju rebalansa budžeta Opštine Šamac za 2022. godinu;
- Zakon o trezoru;
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj, član 4. i 9-11;
- Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- Zakon o lokalnoj samoupravi;
- Zakon o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave;
- Zakon o službenicima i namještenicima u organima jedinica lokalne samouprave;
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske;
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti obrazovanja i kulture Republike Srpske;
- Poseban kolektivni ugovor za zaposlene oblasti socijalne zaštite Republike Srpske;
- Zakon o radu, član 39. i 204-206;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o porezu na dohodak, glava I-IV, VI, X, XII i XIII;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida, član 26. i 27;
- Zakon o socijalnoj zaštiti, članovi 20-63;
- Zakon o administrativnim taksama, članovi 4, 6, 13-15, 20, 24;
- Zakon o komunalnim taksama;
- Zakon o komunalnim djelatnostima, članovi 6-12, 20-25, 41;
- Zakon o vodama, članovi 17, 194. i 195;
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu, član 15;
- Zakon o koncesijama, članovi 28-32;
- Zakon o zaštiti od požara, član 85;
- Uredba o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem;
- Odluka o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj;
- Pravilnik o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole;
- Pojedinačni kolektivni ugovor za zaposlene u Opštinskoj upravi Opštine Šamac;
- Pravilnik o platama i naknadama zaposlenih u Javnoj predškolskoj ustanovi „Radost“ Šamac;
- Pravilnik o platama i naknadama zaposlenih u Javnoj ustanovi Centar za socijalni rad Šamac i
- Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Opštinske uprave Opštine Šamac.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Opština Šamac (u daljem tekstu: Opština) smještena je u sjeveroistočnom dijelu Republike Srpske i prostire se na površini od 173 km². Teritorijalno je organizovana u 25 mjesnih zajednica u kojima živi oko 16.000 stanovnika.

Prema Odluci Vlade Republike Srpske o stepenu razvijenosti jedinica lokalne samouprave za 2022. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 94/21), Opština je svrstana u nerazvijene jedinice lokalne samouprave.

Opština ostvaruje sve nadležnosti utvrđene Zakonom o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 97/16, 36/19 i 61/21), kao i nadležnosti koje su joj prenesene drugim zakonima. Organi Opštine su Skupština opštine i načelnik opštine. Skupština je predstavnički organ, organ odlučivanja i kreiranja politike Opštine, a čini je 25 odbornika. Načelnik je izvršni organ vlasti koji zastupa i predstavlja Opštinu, rukovodi Opštinskom upravom i odgovoran je za njen rad.

Poslovanje Opštine odvija se u trezorskom sistemu poslovanja (SOFI), a sredstva za rad u 2022. godini najvećim dijelom su obezbijeđena iz poreskih i neporeskih prihoda, grantova i transfera između različitih jedinica vlasti.

Revizijom su obuhvaćeni konsolidovani finansijski izvještaj Opštine koje, pored podataka Opštinske uprave, čine i finansijski izvještaji nižih budžetskih korisnika, odnosno javnih ustanova (u daljem tekstu: JU) Centra za socijalni rad, Narodne biblioteke, Srednjoškolskog centra „Nikola Tesla“ i Javne predškolske ustanove „Radost“ Šamac, sačinjeni na osnovu transakcija evidentiranih u okviru fonda 01 (budžet u užem smislu) i fonda 03 (fond grantova).

Entiteti javnog sektora nad kojima postoji kontrola od strane Opštine kao osnivača i vlasnika su Komunalno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ a.d., Javno preduzeće za upravljanje zonom „Slobodna zona“ d.o.o., Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja i Javna zdravstvena ustanova „Apoteka Šamac“ Šamac.

Na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji Opštine za period 01.01-31.12.2022. godine nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske vršila je finansijsku reviziju Opštine za 2019. godinu i tom prilikom dato je ukupno 11 preporuka (šest za finansijske izvještaje i pet za usklađenost). Opština je dostavila odgovor o radnjama koje su preduzete u cilju provođenja preporuka i otklanjanja nepravilnosti, u skladu sa članom 21. stav (3) Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 98/05 i 20/14).

Na osnovu uvida u relevantnu dokumentaciju utvrđeno je da je provedeno sedam preporuka, a četiri preporuke nisu provedene.

Preporuke koje nisu provedene se odnose na popis imovine i obaveza (tačka 3. izvještaja), primjenu Zakona o javnim nabavkama (tačka 4. izvještaja), podnošenje izvještaja o utrošku doznačenih sredstava granta (tačka 6.1.2.1. izvještaja), evidentiranje nefinansijske imovine (tačka 6.3.1.2. izvještaja).

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta utvrđena je pravilnicima, pojedinačno za svakog budžetskog korisnika u okviru Opštine.

Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Opštinske uprave Šamac („Službeni glasnik Opštine Šamac“ broj 14/21, 24/21 i 10/22) sistematizovana su 63 radna mjesta sa 83 izvršioca.

Na dan 31.12.2022. godine u Opštinskoj upravi su u radnom odnosu bila 83 zaposlena, od kojih su 77 na neodređeno, dva na određeno vrijeme i četiri funkcionera. Kod nižih budžetskih korisnika, za koje se sredstva za lična primanja obezbjeđuju u budžetu Opštine, u radnom odnosu bilo je ukupno 35 zaposlenih.

Opštinska uprava je u toku 2022. godine zaključila 15 ugovora o privremenim i povremenim poslovima sa pet izvršilaca za obavljanje poslova (finansijsko-knjigovodstveni poslovi, održavanje čistoće i dr.) koji su sistematizovani i predstavljaju poslove za koje se zaključuje ugovor o radu, što nije u skladu sa članom 204. stav (1) Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 1/16, 66/18 i 119/21). Jedan izvršilac koji je imao angažman po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima, nakon provedenog javnog konkursa, zasnovao je radni odnos na neodređeno vrijeme.

Pravilnikom o platama i naknadama zaposlenih u JU Centar za socijalni rad Šamac utvrđeni koeficijenti za obračun plata zaposlenih (radno mjesto administrativni radnik i radno mjesto vozač, spremačica i dostavljač pošte) nisu usklađeni sa koeficijentima propisanim članom 19. stav (2) tačka 3. i 4. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti socijalne zaštite Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 69/21 i 33/22).

U skladu sa Rješenjima o imenovanju Komisija za godišnji popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2022. godine, izvršen je popis i evidentiranje rezultata popisa imovine i obaveza. Revizijskim ispitivanjem provođenja istog utvrđeno je da:

- popisna komisija kod JU Narodna biblioteka prije početka popisa nije sačinila plan rada, u skladu sa članom 17. stav (1) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 45/16 i 113/21),
- Javna predškolska ustanova „Radost“ nije sačinila popisne liste potraživanja i obaveza, dok kod Opštinske uprave popisne liste nisu ovjerene od strane ovlašćenog lica i nije naveden datum njihovog prijema od strane pojedinačnih komisija (član 17. stav (4. i 8.) navedenog pravilnika),
- kod Opštinske uprave i JU Centar za socijalni rad nije izvršen prenos podataka o stanju imovine (potraživanja) i obaveza preuzetih sa dokumentacije koja odražava eksternu potvrdu stanja i nisu utvrđene vrijednosne razlike između knjigovodstvenog i stvarnog stanja popisane imovine i obaveza (član 18. stav (1) tačke 5. i 7.) i
- izvještaji o izvršenom popisu Opštinske uprave, Javne predškolske ustanove, JU Centar za socijalni rad i Narodna biblioteka ne sadrže podatke o stručnoj i profesionalnoj kvalifikaciji i radnom angažmanu lica angažovanih na popisu ni uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza (član 20. stav (1) tačke 1., 2. i 3. Pravilnika).

Opštinska uprava nije vršila usklađivanje stanja pomoćne evidencije nefinansijske imovine sa stanjem u glavnoj knjizi neposredno prije popisa imovine i obaveza, odnosno prije sačinjavanja finansijskih izvještaja u skladu sa članom 17. stav (3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 94/15 i 78/20).

Troškovi tekućeg održavanja i stručnih usluga, kao i izdaci za nabavku računarske opreme nastali u 2020. i 2021. godini nisu evidentirani u skladu sa načelom nastanka poslovnog

događaja, jer je knjigovodstvena isprava (faktura) u 2022. godini dostavljena knjigovodstvu (službena zabilješka o datumu zaprimanja iste). Takođe, potraživanja po osnovu prodaje imovine u vlasništvu Opštine nisu evidentirana u momentu nastanka poslovnog događaja, jer knjigovodstvena isprava (ugovor) o nastalom poslovnog događaju nije knjigovodstvu dostavljena najkasnije u roku od tri dana od dana nastanka poslovne promjene (zaključenja ugovora), shodno članu 5. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 115/17 i 118/18).

Plan razvoja Opštine definisan je Strategijom razvoja Opštine Šamac za period 2022-2028. godine. Skupština opštine je 28.07.2023. godine usvojila Strategiju razvoja lokalnih puteva na području Opštine Šamac za 2023-2028. godinu, shodno članu 13. stav (4) Zakona o javnim putevima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 89/13 i 83/19). Doneseni su planovi korišćenja sredstava ostvarenih od vodnih naknada, naknada za korišćenje poljoprivrednog zemljišta, koncesione naknade i sredstava za finansiranje zaštite od požara i usvojeni izvještaji o utrošku namjenskih sredstava prikupljenih po navedenom osnovu.

U skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 1/22) Opština je sačinila godišnji izvještaj elektronskim popunjavanjem obrasca Izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2022. godinu sa priložima. Načelnik Opštine donio je Strategiju upravljanja rizicima kojom su uređeni organizacioni ciljevi i zadaci, procjena rizika i upravljanje rizicima shodno članu 8. stav (2) Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 91/16).

Shodno navedenom i većini tačaka ovog izvještaja uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da obezbijedi istinito i fer izvještavanje i uslađenost sa relevantnim zakonskim i drugim propisima.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- ***angažovanje izvršilaca po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima vrši za poslove koji ne predstavljaju poslove za koje se zaključuje ugovor o radu shodno članu 204. stav (1) Zakona o radu,***
- ***vrši usaglašavanje pomoćne knjige nefinansijske imovine sa glavnom knjigom neposredno prije popisa imovine i obaveza, shodno članu 17. stav (3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,***
- ***knjigovodstvene isprave i druga dokumentacija u vezi sa nastalim poslovnim događajem dostavljaju knjigovodstvu najkasnije u roku od tri dana od dana nastanka poslovne promjene, u skladu sa članom 5. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.***

Preporučuje se direktoru JU Centar za socijalni rad da obezbijedi da se Pravilnik o platama i naknadama zaposlenih, u dijelu koeficijenata za obračun plata uskladi sa odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti socijalne zaštite Republike Srpske.

Preporučuje se načelniku Opštine i direktoru Javne predškolske ustanove „Radost“, Javne ustanove Centar za socijalni rad i Narodna biblioteka da obezbijedi da se postupci i procedure provođenja popisa, usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem i izvještavanje vrši u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.

4. Nabavke

Planom javnih nabavki Opštinske uprave za 2022. godinu planirane su nabavke ukupne vrijednosti 2.612.722 KM bez poreza na dodatu vrijednost (u daljem tekstu: PDV), od čega za nabavku robe 413.410 KM, usluga 849.175 KM i radova 1.350.137 KM.

Prema Izvještaju o realizaciju ugovora u 2022. godini provedene su nabavke ukupne ugovorene vrijednosti 1.780.393 KM (bez PDV-a). Najveći dio nabavki se odnosi na nabavku radova - asfaltiranje puteva, izgradnja vodovodne mreže, sanacija objekata i usluga prevoza učenika srednjih škola.

Nabavke su provedene putem sedam otvorenih postupaka, 28 konkurentskih zahtjeva za dostavljanje ponuda, jednog pregovaračnog postupka bez objave obavještenja, 69 direktnih sporazuma i jednog postupka nabavke usluga iz Aneksa II.

Revizijskim ispitivanjem obuhvaćeno je 29 postupaka nabavki ugovorene vrijednosti 905.342 KM (bez PDV-a), odnosno 51% vrijednosti zaključenih ugovora.

Dodjela ugovora u postupku nabavke goriva izvršena je na osnovu ponude koja nije prihvatljiva jer je vrijednost iste veća od procijenjene vrijednosti nabavke i maksimalno dozvoljene vrijednosti za vrstu postupka javne nabavke koji je proveden, što nije u skladu sa članom 69. stav (2) tačka d) i e) i članom 87. stav (2) Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon).

Nabavke usluga smještaja (5.368 KM bez PDV-a), stručnih usluga (7.095 KM), usluga reprezentacije (13.438 KM), organizacije prijema i manifestacija (7.380 KM) nisu predviđene planom nabavki, niti su donesene posebne odluke o pokretanju postupaka nabavki, što nije u skladu sa članom 17. stav (1. i 3.) Zakona. Za navedene nabavke, kao i nabavke stručnih usluga (35.306 KM), usluga održavanja (4.580 KM), organizacije manifestacija i prijema (5.280 KM) za koje su zaključeni ugovori o djelu nisu provedeni postupci nabavki, što nije u skladu sa članom 6. istog zakona.

Nabavke radnih odijela i potrošne opreme za potrebe Teritorijalne vatrogasno-spasilačke jedinice Opštine (14.672 KM bez PDV-a), usluga izrade projektne dokumentacije za izgradnju vodovodne mreže (12.000 KM) i usluga štampanja (12.956 KM) provedene su putem više postupaka direktnog sporazuma čime je izvršeno dijeljenje predmeta nabavke, što nije u skladu sa članom 15. stav (7) i članom 87. stav (3) Zakona.

JU Narodna biblioteka nije sačinila plan nabavki za 2022. godinu, a što je bila u obavezi shodno članu 17. stav (1. i 3.) Zakona.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se pokretanje i izbor postupaka nabavki, kao i dodjela ugovora vrši u skladu sa članom 6., 15. stav (7), 17. stav (1. i 3.), 69. stav (2) tačka d) i e) i članom 87. stav (2. i 3.) Zakona o javnim nabavkama.

Preporučuje se direktoru JU Narodna biblioteka da donosi godišnji plan nabavki shodno članu 17. Zakona o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje budžeta

Skupština opštine Šamac donijela je 23.12.2021. godine Odluku o usvajanju Budžeta Opštine Šamac za 2022. godinu u iznosu od 9.200.000 KM, kao i Odluku o izvršenju budžeta Opštine Šamac za 2022. godinu („Službeni glasnik Opštine Šamac“ broj 25/21).

Odluka o usvajanju rebalansa budžeta Opštine Šamac za 2022. godinu u iznosu od 10.321.000 KM donesena je 13.10.2022. godine, kao i Odluka o izmjeni odluke o izvršenju budžeta Opštine Šamac za 2022. godinu („Službeni glasnik Opštine Šamac“ broj 17/22). Planirani su poreski prihodi (7.002.000 KM), neporeski prihodi (1.475.000 KM), grantovi

(500.000 KM), transferi između ili unutar jedinica vlasti (659.000 KM), primici za nefinansijsku imovinu (538.000 KM) i ostali primici (147.000 KM).

Budžetskim okvirom odobrena su sredstva za finansiranje rashoda za lična primanja (2.822.800 KM), rashoda po osnovu korišćenja robe i usluga (2.067.800 KM), rashoda finansiranja i druge finansijske troškove (276.000 KM), subvencija (155.000 KM), grantova (852.900 KM), doznaka na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova (1.395.500 KM), rashoda finansiranja i druge finansijske troškove između jedinica vlasti (26.000 KM), rashoda po sudskim rješenjima (5.300 KM), transfera između i unutar jedinica vlasti (15.500 KM), izdataka za nefinansijsku imovinu (1.624.200 KM), otplatu dugova (688.000 KM), ostalih izdataka (342.000 KM), kao i budžetsku rezervu (50.000 KM).

Nakon rebalansa budžeta izvršena je preraspodjela sredstava u ukupnom iznosu od 819.550 KM, od čega je 65.150 KM realocirano između budžetskih korisnika. Takođe, po zaključcima načelnika Opštine sredstva budžetske rezerve raspoređena su za tekuće grantove (36.000 KM) i doznake građanima (10.620 KM).

Skupština opštine nakon pribavljenog mišljenja Fiskalnog savjeta Republike Srpske usvojila je Plan za izmirenje neizmirenih obaveza prenesenih iz prethodnog perioda, shodno članu 9. stav (6) Zakona o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 94/15 i 62/18).

Revizijom nisu utvrđene neusklađenosti u odnosu na regulativu koja definiše proces pripreme i donošenja budžeta.

6. Finansijski izvještaji

Opština je sačinila konsolidovane finansijske izvještaje za korisnike budžeta Opštine Šamac za 2022. godinu u skladu sa članom 26. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 15/17 i 17/22) i dostavila iste Ministarstvu finansija Republike Srpske u skladu sa članom 49. stav (6) navedenog pravilnika.

Prilikom izrade konsolidovanih finansijskih izvještaja za 2022. godinu izvršeno je uključivanje neto imovine/kapitala Komunalnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ a.d., Javnog preduzeća za upravljanje zonom „Slobodna zona“ d.o.o., Javne zdravstvene ustanove „Apteka Šamac“ i Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja Šamac iz njihovih bilansa stanja primjenom procenta učešća kapitala Opštine u osnovnom kapitalu javnih ustanova i preduzeća, kao i eliminacija osnivačkih uloga u kontrolisanim entitetima evidentiranih u glavnoj knjizi trezora Opštine u skladu sa članom 123. stav (3. i 4.) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje budžeta Opštine za period 01.01-31.12.2022. godine iskazano je u Konsolidovanom periodičnom izvještaju o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01 (u daljem tekstu: PIB 01) i Konsolidovanom periodičnom izvještaju o izvršenju po računovodstvenim fondovima (u daljem tekstu: PIF).

U obrascu PIB budžetski prihodi i primici iskazani su u iznosu od 10.290.780 KM, što je u okviru predviđenih rebalansom budžeta. Ukupni rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 10.221.084 KM, što je 0,7% niže u odnosu na rebalansom odobreni budžetski okvir. Odstupanja na više kod pojedinih vrsta rashoda u odnosu na planirane (kod rashoda po osnovu korišćenja robe i usluga i grantova u zemlji) pokrivena su realokacijama (tačka 5. izvještaja).

U obrascu PIF ukupni prihodi i primici iskazani su u iznosu od 10.338.214 KM, a rashodi i izdaci u ukupnom iznosu od 10.319.529 KM.

Skupština opštine je na sjednici održanoj 28.04.2023. godine razmatrala i usvojila izvještaj o izvršenju budžeta Opštine za 2022. godinu („Službeni glasnik Opštine Šamac“ broj 8/23).

6.1.1. Prihodi i primici

Opština je iskazala prihode i primitke u ukupnom iznosu od 10.338.214 KM, a čine ih budžetski prihodi i primici iskazani na fondu 01 u iznosu od 10.290.780 KM i prihodi iskazani na fondu 03 u iznosu od 47.434 KM.

6.1.1.1. Prihodi

Budžetski prihodi iskazani su u iznosu od 9.674.154 KM i odnose se na poreske prihode, neporeske prihode, grantove i transfere između različitih jedinica vlasti.

Poreski prihodi iskazani su u iznosu od 7.356.546 KM, a čine ih porezi na lična primanja (573.000 KM), porez na prihode od samostalnih djelatnosti (169.123 KM), porezi na imovinu (436.692 KM), promet proizvoda usluga (619 KM), indirektni porezi prikupljeni preko Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine (6.051.427 KM) i porez na dobitke od igara na sreću (125.685 KM).

Neporeski prihodi iskazani su u iznosu od 1.303.111 KM, a čine ih prihodi od zakupa i rente (173.929 KM), naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga (1.099.904 KM), novčane kazne (6.147 KM) i ostali neporeski prihodi (23.131 KM).

Naknade i takse iskazane su u iznosu od 898.929 KM, a najvećim dijelom se odnose na opštinske administrativne takse (71.809 KM), komunalne takse (284.451 KM), naknade za građevinsko zemljište (21.062 KM), naknade za puteve (3.363 KM), šume (22.095 KM), vode (54.281 KM), naknade za korišćenje komunalnih dobara od opšteg interesa (265.211 KM), izvađeni materijal iz vodotoka (99.290 KM) i koncesione naknade (44.236 KM).

Prihodi od pružanja javnih usluga iskazani su u iznosu od 200.975 KM, a najvećim dijelom se odnose na vlastite prihode Javne predškolske ustanove „Radost“ (166.723 KM), JU Srednjoškolskog centra „Nikola Tesla“ (18.742 KM), Centra za socijalni rad (5.707 KM) i Narodne biblioteke (1.635 KM).

Grantovi su iskazani u iznosu od 369.120 KM, a čine ih grantovi iz inostranstva i grantovi iz zemlje.

Grantovi iz inostranstva iskazani su u iznosu od 186.166 KM, a odnose se na sredstva koja je Njemačka organizacija za međunarodne zajedničke projekte („GIZ“) doznala Opštini po projekatu „North Gate“ (Sjeverna kapija) koji je otpočeo 2022. godine, a cilj istog je doprinos oporavku, integraciji i unapređenju turističke ponude Opštine Šamac u periodu nakon pandemije korona virusa.

Grantovi iz zemlje iskazani su u iznosu od 182.954 KM i najvećim dijelom se odnose na tekuće grantove od pravnih i fizičkih lica (5.100 KM), UNDP-a Bosne i Hercegovine po Programu za oporavak od poplava - Stambeno zbrinjavanje (16.341 KM) i kapitalne grantove od fizičkih lica za asfaltiranje puteva i izgradnju vodovodne mreže u mjesnim zajednicama (142.800 KM).

Transferi između različitih jedinica vlasti iskazani su u iznosu od 645.377 KM i najvećim dijelom se odnose na transfere od Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske za finansiranje prava utvrđenih u skladu sa Zakonom o socijalnoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 37/12, 90/16, 94/19, 42/20 i 36/22) u iznosu od 539.887 KM i transfere od Ministarstva uprave i lokalne samouprave Republike Srpske po osnovu pomoći za nerazvijene opštine u iznosu od 90.501 KM .

6.1.1.2. Primici

Primici su iskazani u iznosu od 616.626 KM, a čine ih primici za nefinansijsku imovinu i ostali primici.

Primici za nefinansijsku imovinu iskazani su u iznosu od 496.032 KM i odnose se na primitke po osnovu prodaje prevoznih sredstava (12.578 KM) i gradskog građevinskog zemljišta (483.454 KM).

Ostali primici iskazani su u iznosu od 120.594 KM, a čine ih primici po osnovu izlaznog PDV-a (18.615 KM), primljenih avansa u zemlji (3.563 KM) i ostali primici iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (98.416 KM).

Primici iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti najvećim dijelom se odnose na naplaćena potraživanja od Javnog fonda za dječiju zaštitu Republike Srpske po osnovu roditeljskog odsustva (51.230 KM) i Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske po osnovu bolovanja koje se refundira (16.157 KM).

6.1.2. Rashodi i izdaci

Rashodi i izdaci iskazani su u ukupnom iznosu od 10.319.529 KM, a čine ih budžetski rashodi i izdaci iskazani na fondu 01 u iznosu od 10.221.084 KM i na fondu 03 iskazani rashodi i izdaci u iznosu od 98.445 KM.

6.1.2.1. Rashodi

Budžetski rashodi iskazani su u iznosu od 7.701.769 KM i odnose se na tekuće rashode i transfere između različitih jedinica vlasti.

Tekući rashodi iskazani su u iznosu od 7.689.599 KM, a čine ih rashodi za lična primanja, rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga, rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi, subvencije, grantovi, doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova, rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi između jedinica vlasti i rashodi po sudskim rješenjima.

Rashodi za lična primanja zaposlenih iskazani su u iznosu od 2.805.867 KM, a odnose se na rashode za bruto plate zaposlenih (2.316.590 KM), bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (406.304 KM), naknadu plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata (51.911 KM), kao i rashode za otpremnine i jednokratne pomoći-bruto (31.062 KM).

Rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga iskazani su u iznosu od 2.126.615 KM, a čine ih rashodi po osnovu zakupa (3.706 KM), utroška električne energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga (284.125 KM), režijskog materijala (53.420 KM), materijala za posebne namjene (38.157 KM), tekućeg održavanja (464.994 KM), putovanja i smještaja (116.373 KM), stručnih usluga (270.805 KM), usluga održavanja javnih površina (398.648 KM) i ostali neklasifikovani rashodi (496.387 KM).

Rashodi za režijski materijal se odnose na rashode za kancelarijski materijal (26.951 KM), materijal za održavanje čistoće (12.422 KM), stručnu literaturu, časopise i dnevnu štampu (5.248 KM) i ostali režijski materijal (8.799 KM). U okviru rashoda režijskog materijala evidentirani su rashodi po osnovu reprezentacije (nabavka kalendara, rokovnika i sl.) u iznosu od 6.923 KM, što nije u skladu sa članom 92. stav (10) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike (Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 98/16, 115/17 i 118/18), zbog čega su precijenjeni rashodi režijskog materijala, a potcijenjeni su ostali neklasifikovani rashodi.

Rashodi za tekuće održavanje se odnose na rashode za tekuće održavanje zgrada (17.079 KM), ostalih građevinskih objekata (346.915 KM), prevoznih sredstava (86.432 KM) i

rashode za ostalo tekuće održavanje (14.568 KM). U okviru rashoda tekućeg održavanja evidentirana su sredstva doznačena zajednici etažnih vlasnika (sufinansiranje obnove fasade stambenog objekta) u iznosu od 4.574 KM koja predstavljaju tekući grant, u skladu sa članom 95. stav (1. i 3.) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, zbog čega su precijenjeni rashodi tekućeg održavanja, a potcijenjeni su tekući grantovi u istom iznosu.

Rashodi za stručne usluge se odnose na usluge finansijskog posredovanja (9.471 KM), osiguranja (4.765 KM), informisanja i medija (116.497 KM), pravne i administrativne usluge (32.536 KM), usluge procjene i vještačenja (5.100 KM), kompjuterske usluge (8.519 KM) i rashode za ostale stručne usluge (93.917 KM).

Rashodi za usluge održavanja javnih površina najvećim dijelom se odnose na rashode za usluge čišćenja javnih površina (251.292 KM) i rashode po osnovu utroška električne rasvjete na javnim površinama (59.819 KM). Usluge čišćenja javnih površina, shodno ugovoru koji je zaključen 2020. godine, vrši Javno preduzeće „Slobodna zona“ d.o.o. Šamac.

Ostali neklasifikovani rashodi najvećim dijelom se odnose na rashode za bruto naknade za 25 skupštinskih odbornika (129.723 KM), naknade članovima komisija i radnih grupa (49.282 KM), po osnovu ugovora o djelu (86.086 KM), za privremene i povremene poslove (21.131 KM) i rashode po osnovu reprezentacije (148.595 KM).

Rashode reprezentacije najvećim dijelom čine rashodi po osnovu reprezentacije u zemlji (20.618 KM), organizacije prijema i manifestacija (109.423 KM) i rashodi za poklone (9.444 KM).

Rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi iskazani su u iznosu od 269.726 KM, a odnose se na rashode po osnovu kamata na zajmove primljene od banaka.

Subvencije su iskazane u iznosu od 139.377 KM, a odobrene su poljoprivrednim proizvođačima u iznosu od 99.787 KM, za nabavku opreme 32.490 KM i zapošljavanje radnika u iznosu od 7.100 KM. Dodjela subvencija u 2022. godini vršena je u skladu sa internim aktima, kojima su definisani uslovi za ostvarivanje prava i nadzor namjenskog utroška sredstava.

Grantovi su iskazani u iznosu od 944.026 KM, a čine ih tekući grantovi političkim organizacijama (35.000 KM), Opštinskoj organizaciji Crvenog krsta (81.000 KM) i drugim humanitarnim organizacijama i udruženjima (36.647 KM), Sportskom savezu Opštine Šamac za obavljanje redovnih aktivnosti (37.300 KM) i sufinansiranje sportskih klubova (336.389 KM) i drugim sportskim udruženjima (6.563 KM), vjerskim organizacijama (9.281 KM), Opštinskoj boračkoj organizaciji (67.800 KM), Opštinskom fondu solidarnosti (2.500 KM), Udruženju građana za pomoć licima sa posebnim potrebama (7.000 KM), JU Centar za kulturu (105.700 KM) i drugim organizacijama i udruženjima u oblasti obrazovanja i kulture (47.749 KM), ostali tekući grantovi neprofitnim subjektima (17.772 KM), JZU Dom zdravlja (75.000 KM) i „Apoteka Šamac“ (19.000 KM), kao i kapitalni grantovi vjerskim organizacijama (23.325 KM), Opštinskoj boračkoj organizaciji (6.000 KM) i kapitalni grant Komunalnom preduzeću „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Šamac - projekat proširenja vodovodne mreže (30.000 KM).

Raspored sredstava granta po korisnicima je vršen prilikom izrade budžeta/rebalansa budžeta Opštine i po raspisanom javnom pozivu. Dio korisnika sredstava granta nije podnio izvještaj o namjenskom utrošku dodijeljenih sredstava, što nije u skladu sa članom 11. Odluke o izvršenju budžeta Opštine Šamac za 2022. godinu.

Opština je u okviru grantova iskazala iznos od 373.689 KM po osnovu dodjele sredstava granta Sportskom savezu Opštine Šamac za obavljanje redovnih aktivnosti i sufinansiranje sportskih klubova koje su evidentirane u glavnoj knjizi trezora bez vjerodostojne

knjigovodstvene isprave o nastalom poslovnom događaju, što nije u skladu sa članom 4. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova iskazane su u iznosu od 1.378.743 KM, a čine ih doznake građanima (1.204.668 KM) i pružaocima usluga socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike i Opštine (174.075 KM). Odnose se na doznake za razne vidove socijalnih davanja po osnovu prava utvrđenih Zakonom o socijalnoj zaštiti koje se isplaćuju preko JU Centar za socijalni rad (923.850 KM), doznake ustanovama socijalne zaštite i hraniteljskim porodicama za smještaj štitićenika (51.582 KM), pomoći ratnim vojnim invalidima i porodicama poginulih boraca (35.592 KM), višečlanim porodicama (57.450 KM), podsticaji natalitetu (26.000 KM), pomoći učenicima (108.438 KM), stipendije studentima (69.100 KM) i ostale tekuće doznake građanima (106.731 KM). Dodjela stipendija studentima u 2022. godini vršena je po raspisanom javnom pozivu, shodno Pravilniku o dodjeli studentskih stipendija Opštine Šamac (od 30.01.2020. godine), kojim su definisani uslovi i kriterijumi za dodjelu istih. U okviru tekućih pomoći učenicima evidentirana su sredstva doznačena prevoznicima u svrhu sufinansiranja prevoza učenika koja nemaju karakter doznaka već predstavljaju subvencije, u skladu sa članom 94. stav (1. i 5.) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, zbog čega su precijenjene doznake u iznosu od 102.798 KM, a potcijenjene su subvencije u istom iznosu.

Rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi između jedinica vlasti iskazani su u iznosu od 23.772 KM i odnose se na rashode kamata i servisnih troškova po kreditima primljenim od Ministarstva finansija Republike Srpske za realizaciju projekta „Rekonstrukcija i proširenje vodovodnog sistema Opštine Šamac - prenos kreditnih sredstava Evropske investicione banke (11.001 KM) i po „Hitnom projektu oporavka od poplava“ za finansiranje sanacije i rekonstrukciju lokalne infrastrukture oštećene usljed poplava - prenos kreditnih sredstava Međunarodne asocijacije za razvoj (12.771 KM).

Rashodi po sudskim rješenjima iskazani su u iznosu 1.473 KM i odnose se na rashode po sudskim presudama.

Transferi između različitih jedinica vlasti iskazani su u iznosu od 12.170 KM, a odnose se na transfere entitetu (2.708 KM), jedinicama lokalne samouprave (5.122 KM) i fondovima obaveznog socijalnog osiguranja (4.340 KM).

Transferi jedinicama lokalne samouprave najvećim dijelom se odnose na pomoć Opštini Ljubinje za sanaciju štete zbog elementarne nepogode (5.000 KM).

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- **klasifikacija ostalih neklasifikovanih rashoda, subvencija i grantova vrši u skladu sa članom 92. stav (10), 94. stav (1. i 5.) i članom 95. stav (1. i 3.) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,**
- **podnose izvještaji o namjenskom utrošku dodijeljenih sredstava granta u skladu sa Odlukom o izvršenju budžeta Opštine Šamac za konkretnu godinu,**
- **evidentiranje transakcija dodjele sredstava granta vrši na osnovu vjerodostojne knjigovodstvene isprave u skladu sa članom 4. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.**

6.1.2.2. Izdaci

Izdaci su iskazani u ukupnom iznosu od 2.519.315 KM, a čine ih izdaci za nefinansijsku imovinu, izdaci za otplatu dugova i ostali izdaci.

Izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani su u iznosu od 1.511.771 KM, a odnose se na izdatke za izgradnju saobraćajnih objekata (326.012 KM), vodovoda (356.480 KM) i drugih objekata (130.323 KM), investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju saobraćajnih (428.174 KM) i ostalih objekata (83.393 KM), nabavku prevoznih sredstava i opreme (131.313 KM), pribavljanje zemljišta (4.816 KM), kao i izdatke za zalihe sitnog inventara, odjeće i obuće (51.260 KM).

Izdaci za otplatu dugova iskazani su u iznosu od 676.147 KM, a čine ih izdaci za otplatu glavnice primljenih zajmova od banaka u zemlji (651.097 KM) i izdaci za otplatu dugova po kreditima primljenim od Ministarstva finansija Republike Srpske (25.050 KM).

Ostali izdaci iskazani su u iznosu od 331.397 KM, a najvećim dijelom se odnose na izdatke za otplatu neizmirenih obaveza iz ranijih godina (240.000 KM) i ostale izdatke iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (69.745 KM).

Ostali izdaci iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti se odnose na izdatke za naknade plata za porodijsko odsustvo (51.180 KM) i bolovanje (18.565 KM) koji se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja.

6.1.3. Budžetski suficit/deficit

U obrascu PIF iskazan je suficit u iznosu od 905.635 KM, koji predstavlja razliku između zbira prihoda fonda i primitaka za nefinansijsku imovinu i zbira rashoda fonda i izdataka za nefinansijsku imovinu.

6.1.4. Neto finansiranje

Neto finansiranje fonda iskazano je u negativnom iznosu od 886.950 KM, a predstavlja zbir neto zaduživanja (- 676.147 KM) i ostalih neto primitaka (- 210.803 KM).

6.1.5. Razlika u finansiranju

U obrascu PIF iskazana je razlika u finansiranju u iznosu od 18.685 KM (na fondu 01 u iznosu od 69.696 KM i fondu 03 u negativnom iznosu od 51.011 KM), a predstavlja razliku između ukupnih prihoda i primitaka i ukupnih rashoda i izdataka.

6.1.6. Izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima

Opština je u obrascu PIF iskazala ukupne prihode i primitke u iznosu od 10.338.214 KM, od čega na fondu 01 iznos od 10.290.780 KM (prihodi 9.674.154 KM i primici 616.626 KM) i fondu 03 prihode u iznosu od 47.434 KM.

Prihodi na fondu 03 se odnose na tekuće grantove od fizičkih lica doznačene Javnoj predškolskoj ustanovi „Radost“ za nabavku opreme (2.481 KM), pravnih lica za realizaciju projekta „Grčki kutak“ (100 KM), Ministarstva zdravlja i i socijalne zaštite Republike Srpske po projektu „Pomozimo kome je najpotrebnije - djeci“ koji realizuje JU Centar za socijalni rad (3.821 KM), Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine za finansiranje rada biračkih odbora (36.032 KM) i transfere od Ministarstva rada i boračko-invalidske zaštite Republike Srpske za sanaciju spomenika poginulim borcima i civilnim žrtvama Odbrambeno-otadžbinskog rata (5.000 KM).

Rashodi i izdaci iskazani su u ukupnom iznosu od 10.319.529 KM, od čega na fondu 01 iznos od 10.221.084 KM (rashodi 7.701.769 KM i izdaci 2.519.315 KM) i fondu 03 iznos od 98.445 KM (rashodi 49.300 KM i izdaci 49.145 KM).

Rashodi iskazani na fondu 03 se odnose na rashode za tekuće održavanje ostalih građevinskih objekata (8.927 KM), usluge štampanja (520 KM), naknade članovima biračkih odbora za angažman na Opštim izborima (36.032 KM) i doznake isplaćene preko JU Centar za socijalni rad (3.821 KM), dok izdatke čine izdaci za nefinansijsku imovinu - radovi na uređenju prostora oko Doma kulture i nabavka opreme (48.812 KM) i izdaci za zalihe odjeće i obuće (333 KM).

6.2. Bilans uspjeha

Prihodi i rashodi iskazani u konsolidovanom bilansu uspjeha, pored prihoda i rashoda iskazanih u obrascu PIF, sadrže prihode i rashode obračunskog karaktera.

6.2.1. Prihodi

Prihodi su iskazani u iznosu od 11.427.767 KM, a odnose se na poreske i neporeske prihode, grantove, transfere između različitih jedinica vlasti (koji su obrazloženi u tački 6.1.1.1. izvještaja) i prihode obračunskog karaktera.

6.2.1.1. Prihodi obračunskog karaktera

Prihodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 1.706.179 KM, a čine ih prihodi od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih potraživanja (500.064 KM), dobiti od prodaje zemljišta i poslovnih objekata (174.795 KM), pomoći u naturi od međunarodnih organizacija - čamci, kosilica i druga oprema (42.933 KM), pravnih i fizičkih lica u zemlji (2.645 KM), prihodi po osnovu vanrednih događaja - naknada za ekspropisano zemljište i nepokretnosti (163.707 KM), ostali prihodi obračunskog karaktera (40.079 KM), prihodi obračunskog karaktera evidentirani po zapisnicima Poreske uprave Republike Srpske (581.956 KM) i obračunati prihodi po osnovu prenosa imovine od entiteta po projektu „Infrastrukturno uređenje poslovne zone Lugovi u Opštini Šamac“ koji je finansiran iz sredstva javnih investicija za 2021. godinu (200.000 KM).

Rashodi su iskazani u iznosu od 11.269.461 KM, a odnose se na tekuće rashode, transfere između različitih jedinica vlasti (koji su obrazloženi u tački 6.1.2.1. izvještaja) i rashode obračunskog karaktera.

6.2.1.2. Rashodi obračunskog karaktera

Rashodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 3.518.392 KM, a najvećim dijelom čine ih rashodi po osnovu amortizacije (2.232.644 KM), rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine (1.075.762 KM) i ostali rashodi obračunskog karaktera (149.872 KM).

Rashodi po osnovu amortizacije se odnose na amortizaciju zgrada i građevinskih objekata (2.054.387 KM), postrojenja i opreme (177.792 KM) i nematerijalne imovine (465 KM).

Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine se odnose na rashode od usklađivanja vrijednosti nefinansijske imovine u iznosu od 134.888 KM i rashode od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih potraživanja u iznosu od 940.874 KM.

Ostali rashodi obračunskog karaktera se odnose na gubitke po osnovu rashodovanja imovine (59.417 KM) i rashode po osnovu vanrednih događaja - usljed požara uništeni objekti (90.455 KM).

6.2.2. Finansijski rezultat

U konsolidovanom bilansu uspjeha za period 01.01-31.12.2022. godine iskazan je pozitivan finansijski rezultat (dobitak) u iznosu od 158.306 KM, a po nalazu revizije precijenjen je za 105.386 KM.

6.3. Bilans stanja

U konsolidovanom bilansu stanja na dan 31.12.2022. godine iskazane su neto poslovna aktiva i pasiva u vrijednosti od po 61.379.639 KM.

6.3.1. Aktiva

Poslovnu aktivnu čine tekuća imovina neto vrijednosti 969.420 KM i stalna imovina neto vrijednosti 60.410.219 KM.

6.3.1.1. Tekuća imovina

Tekuća imovina u cijelosti se odnosi na kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja (bruto vrijednost 6.162.033 KM i ispravka vrijednosti 5.192.613 KM).

Kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja čine gotovina i gotovinski ekvivalenti, kratkoročna potraživanja, kratkoročna razgraničenja i kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani su u iznosu od 259.634 KM, a odnose se na sredstva na bankovnim računima (258.719 KM) i blagajni (915 KM).

Kratkoročna potraživanja iskazana su u neto vrijednosti 463.136 KM (bruto vrijednost 5.655.749 KM i ispravka vrijednosti 5.192.613 KM), a odnose se na potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga (600 KM), potraživanja od zaposlenih (4.193 KM), potraživanja za nenaplaćene poreze (122.164 KM) i neporeske prihode - naknade i takse (276.256 KM), potraživanja za poreze za koje je produžen rok plaćanja, a dospijevaju na naplatu u roku do godinu dana (5.914 KM), potraživanja za više plaćene doprinose (23.238 KM) i ostala kratkoročna potraživanja u zemlji (30.771 KM).

Potraživanja za nenaplaćene poreze, kao i potraživanja za poreze za koje je produžen rok, a dospijevaju na naplatu u roku do godinu dana evidentirana su na osnovu Izvještaja iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima Poreske uprave Republike Srpske.

Ostala kratkoročna potraživanja najvećim dijelom se odnose na potraživanja od mjesnih zajednica po osnovu utrošene električne energije (27.291 KM).

Sporna (korigovana) kratkoročna potraživanja najvećim dijelom se odnose na nenaplaćena potraživanja po osnovu poreskih prihoda (1.933.063 KM) i neporeskih prihoda (3.130.013 KM).

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u bruto/neto vrijednosti 12.548 KM i odnose se na razgraničenja po osnovu neizmirenih obaveza za naknade plata za vrijeme bolovanja (10.794 KM) i porodijskog odsustva (1.754 KM) koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti iskazana su u bruto/neto vrijednosti 234.102 KM, a najvećim dijelom se odnose na potraživanja od entiteta za poreze, doprinose i neporeske prihode po zapisnicima iz poreskog knjigovodstva i knjižnim obavijestima (129.996 KM), Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske po osnovu finansiranja prava utvrđenih Zakonom o socijalnoj zaštiti (45.888 KM), Ministarstva uprave i lokalne samouprave Republike Srpske po osnovu pomoći nerazvijenim opštinama (22.625 KM) i potraživanja po osnovu refundacija za naknadu plata (3.958 KM).

Potraživanja od entiteta najvećim dijelom se odnose na potraživanja po osnovu prinudnog namirenja obaveza Opštine prema Vladi Republike Srpske (prenos imovine preduzeća „Hranaprodukt“ a.d.) u iznosu od 105.386 KM, a izvršeno je obustavom za 13. i 14. april

2021. godine Opštini pripadajućeg dijela sredstava od indirektnih poreza (тачка 6.3.2.1. izvještaja).

Opština nije dosljedno vršila procjenu kratkoročne finansijske imovine sa stanovišta njene naplativosti na dan bilansiranja, odnosno korekciju potraživanja koja nisu naplaćena po isteku roka od 12 mjeseci u skladu sa članom 73. stav (1. i 2.) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike. Zbog navedenog precijenjena su kratkoročna potraživanja u najmanjem iznosu od 33.673 KM, kratkoročna finansijska imovina iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti u iznosu od 105.386 KM, finansijski rezultat ranijih godina u iznosu od 33.673 KM, a potcijenjeni su rashodi od usklađivanja vrijednosti finansijske imovine u iznosu od 105.386 KM.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se korekcija kratkoročne finansijske imovine koja nije naplaćena po isteku roka od 12 mjeseci vrši u skladu sa članom 73. stav (1. i 2.) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.3.1.2. Stalna imovina

Stalnu imovinu čine dugoročna finansijska imovina bruto/neto vrijednosti 6.529.930 KM i nefinansijska imovina u stalnim sredstvima neto vrijednosti 53.880.289 KM (bruto vrijednost 92.722.865 KM i ispravka vrijednosti 38.842.576 KM).

Dugoročnu finansijsku imovinu čine dugoročni plasmani bruto/neto vrijednosti 6.213.237 KM i dugoročna potraživanja bruto/neto vrijednosti 316.693 KM.

Dugoročni plasmani se odnose na akcije i učešća u kapitalu nakon provedenog postupka konsolidacije, odnosno na srazmjerno vlasničko učešće Opštine u ukupnom kapitalu Komunalnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Šamac, Javnog preduzeća za upravljanje zonom „Slobodna zona“ d.o.o., Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja i Javne zdravstvene ustanove „Apoteka Šamac“.

Dugoročna potraživanja se odnose na potraživanja za poreze, naknade i takse kojima je produžen rok plaćanja evidentirana na osnovu Izvještaja iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima Poreske uprave Republike Srpske.

Nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima čine proizvedena stalna imovina neto vrijednosti 39.327.105 KM (bruto vrijednost 78.157.325 KM i ispravka vrijednosti 38.830.220 KM), dragocjenosti bruto/neto vrijednosti 7.266 KM, neproizvedena stalna imovina neto vrijednosti 9.429.537 KM (bruto vrijednost 9.441.893 KM i ispravka vrijednosti 12.356 KM) i nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi bruto/neto vrijednost 5.116.381 KM.

Proizvedenu stalnu imovinu čine zgrade i objekti neto vrijednosti 36.752.825 KM, postrojenja i oprema 861.433 KM, investiciona imovina - zemljište i građevinski objekti 1.712.842 KM i nematerijalna proizvedena imovina neto vrijednosti 5 KM.

Neto vrijednost zgrada i objekata čine stambeni objekti za posebne socijalne grupe (82.652 KM), poslovni objekti i prostori (14.335.807 KM), saobraćajni objekti - putevi, mostovi, vanjska rasvjeta, trotoari, semafori i saobraćajni znakovi (20.479.223 KM) i ostali objekti – vodovod i kanalizacija, spomenici, sportsko-rekreativni tereni i dr. (1.855.143 KM).

Vrijednost zgrada i objekata u toku godine uvećana je najvećim dijelom po osnovu ulaganja u domove kulture u Mjesnim zajednicama (112.833 KM), sportsko-rekreativne objekte (140.648 KM), puteve - izgradnja i rekonstrukcija (788.600 KM), vanjsku rasvjetu (102.242 KM) i vodovod (356.479 KM), dok je smanjenje vrijednosti izvršeno po osnovu prodaje i obezvrjeđenja poslovnih prostora (110.620 KM).

Neto vrijednost postrojenja i opreme najvećim dijelom čine motorna, poljoprivredna, plovna i terenska vozila (338.352 KM), oprema za obrazovanje, nauku, kulturu i sport (332.696 KM), te vatrogasna i komunalna oprema (104.302 KM).

Neproizvedenu stalnu imovinu čini zemljište (9.412.528 KM) i šume (17.009 KM).

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi se odnosi na stambene objekte u pripremi po projektu zbrinjavanja Romskih porodica (168.877 KM) i poslovne objekte u pripremi, a čine ih domovi kulture (376.460 KM), dječiji vrtić u Obudovcu (443.992 KM), poslovna zona „Lugovi“ (208.844 KM), vodovodna mreža (3.804.004 KM), fiskulturna sala u Osnovnoj školi Šamac (47.571 KM) i ostali objekti u pripremi (66.633 KM). Stambeni objekti i najveći dio poslovnih objekata u pripremi (domovi kulture, dječiji vrtić, vodovodna mreža i fiskulturna sala), stavljeni su u upotrebu (na osnovu izjave odgovornih lica za potrebe revizije).

Vrijednost nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u pripremi precijenjena je za 4.840.904 KM, a za istu vrijednost su potcijenjene zgrade i objekti, jer stambeni i poslovni objekti prilikom stavljanja u upotrebu nisu priznati u skladu sa članom 26. i 42. stav (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike. Takođe, za navedene objekte nije vršen obračun amortizacije.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se priznavanje i vrednovanje nefinansijske imovine u upotrebi vrši u skladu sa članom 26. i 42. stav (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.3.2. Pasiva

Poslovnu pasivu čine obaveze i razgraničenja u iznosu od 11.716.865 KM i vlastiti izvori u iznosu od 49.662.774 KM.

6.3.2.1. Obaveze i razgraničenja

Obaveze i razgraničenja čine kratkoročne obaveze i razgraničenja u iznosu od 2.174.052 KM i dugoročne obaveze i razgraničenja u iznosu od 9.542.813 KM.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja najvećim dijelom se odnose na obaveze za lična primanja zaposlenih (466.086 KM), obaveze iz poslovanja u zemlji (1.248.446 KM) i inostranstvu (5.460 KM), obaveze za subvencije za period 2013-2022. godine (151.634 KM), grantove za period 2011-2022. godine (104.311 KM) i obaveze za doznake na ime socijalne zaštite (160.988 KM), kao i kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti po zapisnicima iz poreskog knjigovodstva (33.612 KM).

Obaveze za lična primanja zaposlenih se odnose na obaveze za bruto plate i bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih u Opštinskoj upravi (338.065 KM) i kod nižih budžetskih korisnika (128.021 KM).

Obaveze iz poslovanja u zemlji najvećim dijelom se odnose na obaveze prema dobavljačima za nabavku robe, usluga i stalne imovine (980.490 KM) i obaveze prema fizičkim licima (116.182 KM). Obaveze iz poslovanja precijenjene su u najmanjem iznosu od 53.494 KM, a potcijenjene su obaveze za subvencije u iznosu od 50.674 KM i obaveze za doznake u iznosu od 2.820 KM, jer obaveze po osnovu prevoza učenika nisu evidentirane u skladu sa članom 81. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Dugoročne obaveze i razgraničenja se odnose na dugoročne finansijske obaveze (5.993.957 KM), dugoročna rezervisanja i razgraničenja (14.170 KM), ostale dugoročne obaveze (1.264.633 KM) i dugoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (2.270.053 KM).

Dugoročne finansijske obaveze se odnose na dugoročne obaveze po kreditnom zaduženju kod „Nove Banke“ a.d. Banja Luka 2017. godine (1.817.029 KM), 2018. godine (357.471 KM) i 2020. godine (1.252.827 KM) i kreditnom zaduženju kod „Komercijalne banke“ a.d. Banja Luka 2017. godine (1.382.997 KM) i 2020. godine (1.183.633 KM). Navedeni dugoročni krediti zaključeni su na period od 12 godina.

Ostale dugoročne obaveze se odnose na obaveze Opštine prema Vladi Republike Srpske, shodno Odluci o prenosu prava svojine („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 72/12), kojom je pravo svojine na imovini u vlasništvu Republike Srpske (imovina preduzeća „Hranaprodukt“ a.d.) preneseno na Opštinu. Odlukom je predviđen povrat sredstava nalaženjem strateškog partnera, a u suprotnom Opština je u obavezi cjelokupan iznos izmiriti Vladi Republike Srpske u 12 jednakih mjesečnih rata. Ministarstvo finansija Republike Srpske naplatu prve rate obaveze po navedenom osnovu u iznosu od 105.386 KM izvršilo je prinudnom obustavom Opštini pripadajućeg dijela sredstava od indirektnih poreza za dan 13. i 14. april 2021. godine. Zbog navedenog Opština je 16.04.2021. godine podnijela tužbu protiv Ministarstva finansija Republike Srpske, sa prijedlogom za određivanje privremene mjere zabrane obustave sredstava javnih prihoda. Sudski spor je u toku.

Dugoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti se odnose na obaveze po kreditu Evropske investicione banke za projekat „Rekonstrukcija i proširenje vodovodnog sistema Opštine Šamac“ i kreditu Međunarodne asocijacije za razvoj po „Hitnom projektu oporavka od poplava“.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se klasifikacija obaveza za subvencije i doznake vrši u skladu sa članom 81. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.3.2.2. Vlastiti izvori sredstava

Vlastiti izvori iskazani su u iznosu od 49.662.774 KM, a čine ih trajni izvori sredstava, rezerve, finansijski rezultat ranijih godina i finansijski rezultat tekuće godine.

Trajni izvori sredstava iskazani su u iznosu od 16.372.118 KM, a čini ih vrijednost imovine koja ne podliježe obračunu amortizacije (zemljište, bibliotečke knjige i sl.) čija vrijednost je utvrđena u ranijem periodu i vrijednost akcija i učešća u kapitalu kontrolisanih entiteta. U glavnoj knjizi trezora evidentirani trajni izvori sredstava (19.665.284 KM) umanjani su za iznos od 3.293.166 KM po osnovu efekta konsolidacije (tačka 6.3.1.2. izvještaja).

Rezerve su iskazane u iznosu od 3.817.007 KM, a odnose se na revalorizacije rezerve formirane po osnovu procjene fer vrijednosti nefinansijske imovine 2017. godine. Revalorizacije rezerve se umanjuju tokom upotrebe imovine po osnovu koje su i formirane, shodno članu 87. stav (6) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Finansijski rezultat ranijih godina iskazan je u iznosu od 29.258.665 KM, a po nalazu revizije precijenjen je u najmanjem iznosu od 33.673 KM zbog neizvršene korekcije kratkoročne finansijske imovine (tačka 6.3.1.1. izvještaja).

Finansijski rezultat tekuće godine iskazan je u iznosu od 214.984 KM, a po nalazu revizije precijenjen je u iznosu od 105.386 KM zbog neizvršene korekcije kratkoročne finansijske imovine (tačka 6.3.1.1. izvještaja).

6.3.3. Vanbilansna evidencija

Pozicije vanbilansne aktive i pasive iskazane su u iznosu od 12.778.212 KM, a odnose se na datu garanciju po Ugovoru o dugoročnom zaduženju Komunalnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Šamac (216.008 KM) i hartije od vrijednosti van prometa (mjenice) date

po kreditnom zaduženju kod banaka (8.400.000 KM), namjenskom kreditu Evropske investicione banke (1.649.725 KM) i Međunarodne asocijacije za razvoj (843.600 KM), na ime odobrenih sredstava granta (850.698 KM) i za izmirenje obaveza po osnovu nabavke led rasvjete (818.181 KM). Opština nije vršila korekciju vanbilansne aktive i pasive po osnovu završenih projekata i izmirenih obaveza, shodno članu 92. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se vrši korekcija pozicija vanbilansne aktive i pasive po osnovu nastalih poslovnih događaja, shodno članu 92. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.4. Bilans novčanih tokova

U Konsolidovanom bilansu novčanih tokova iskazani su prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 9.503.557 KM, investicionih aktivnosti 496.032 KM i prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja u iznosu od 120.594 KM. Odlivi gotovine iskazani su po osnovu odliva iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 7.749.102 KM, investicionih aktivnosti 1.570.869 KM i aktivnosti finansiranja u iznosu od 767.544 KM.

Neto povećanje gotovine i gotovinskih ekvivalenata iskazano je u iznosu od 32.668 KM, po osnovu pozitivnog novčanog toka iz poslovnih aktivnosti (1.754.455 KM) i negativnog novčanog toka iz investicionih aktivnosti (1.074.837 KM) i aktivnosti finansiranja (646.950 KM). Stanje gotovine na početku perioda iznosi 226.966 KM, a na kraju perioda 259.634 KM.

Konsolidovani bilans novčanih tokova sačinjen je u skladu sa članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS JS 2 - Izvještaj o novčanim tokovima.

6.5. Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz konsolidovane finansijske izvještaje, u skladu sa zahtjevima MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja (paragraf 15. c) i 38.), objelodanjeno je da su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja uz pretpostavku da će Opština nastaviti sa poslovanjem i izvršavanjem svojih zakonskih obaveza u vremenskom roku koji se može predvidjeti.

6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

U Napomenama uz konsolidovane finansijske izvještaje objelodanjeno je da se protiv Opštine vodi 15 parničnih predmeta, po osnovu utvrđivanja prava svojine na nepokretnostima, naknade štete i dr. Takođe, Opština je po osnovu naplate potraživanja za izdate poslovne prostore tražilac izvršenja u tri izvršna postupka vrijednosti 14.743 KM.

6.7. Napomene uz finansijske izvještaje

Opština je sačinila Napomene uz konsolidovane finansijske izvještaje koje pružaju osnovne informacije o Opštini, zakonsko-pravnoj osnovi za izradu izvještaja, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama. Međutim, nisu prezentovane informacije vezano za:

- strukturu obaveza za lična primanja zaposlenih, subvencije, grantove, doznake, obaveza iz poslovanja, kao i strukturu budžetskih pozicija (rashoda za lična primanja zaposlenih, rashoda po osnovu korišćenja robe i usluga, doznaka) u skladu sa članom 46. stav (4. i 5.) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika,

- korisni vijek upotrebe ili korišćenje stope amortizacije, bruto knjigovodstvenu vrijednost i akumuliranu ispravku vrijedosti na početku perioda, kao i usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti na početku i kraju perioda (povećanja, otuđenja i dr.) za svaku grupu nekretnina, postrojenja i opreme i investicione imovine u skladu sa MRS JS 17 - Nekretnine postrojenja i oprema (paragraf 88. c), d) i e) i MRS JS 16 - Investiciona imovina (paragraf 90. b), c) i d).

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se u Napomenama uz konsolidovane finansijske izvještaje objelodanjuju sve dodatne informacije shodno članu 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS JS 16 - Investiciona imovina.

Revizijski tim

mr Danijela Tepić, s.r.

Konstantin Pavlović, s.r.

Jelena Jovanić, s.r.